

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2766/2020
01.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., улица ..., чији је пуномоћник Милош Влаховић, адвокат из ..., улица ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено – поправни завод у Београду, чији је законски заступник Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, улица Немањина број 22-26, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 649/20 од 28.02.2020. године, у седници одржаној 01.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 649/20 од 28.02.2020. године, тако што се жалба туженог одбија као неоснована и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 1286/18 од 03.10.2019. године.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужицу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 22.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1286/18 од 03.10.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да на име дуга, накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада тужиоцу исплати за период од фебруара месеца 2013. године, закључно са мартом 2015. године, одређене месечне новчане износе са затезном каматом од дана доспелости сваког до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 196.850,00 динара са затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 649/20 од 28.02.2020. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1286/18 од 03.10.2019. године у ставу првом изреке тако што се одбија као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за период од фебруара 2013. године закључно са мартом 2015. године исплати новчане износе по месецима са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима

парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка од 196.850,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате и обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 9.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 22.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама одређеним чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11), па је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог, на неодређено време, у Служби обезбеђења Казнено-поправног завода у Београду. Пребивалиште тужиоца је у месту У периоду од фебруара 2013. године до априла 2015. године, тужилац је долазио на рад у Београд, у одређеним сменама, употребом међуградског аутобуског превоза. Трошкови превоза му нису плаћени. Захтев управнику није подносио јер запослени није могао исти да прими без одобрења управника.

Полазећи од напред утврђених чињеница, првостепени суд налази да тужилац, као државни службеник, има право на накнаду трошкова превоза у висини месечне претплатне карте. Како ови трошкови у утуженом периоду тужиоцу нису исплаћени, то је тужбени захтев усвојен, сагласно налазу судског вештака економско-финансијске струке. Првостепени суд закључује да није од утицаја на остваривање права тужиоца да ли се обраћао непосредном старешини, нити је од утицаја да ли је тужилац покретао управни спор или улагао правни лек на евентуално донета решења, јер исто није предвиђено као услов за остварење права према члану 37. Закона о платама државних службеника и намештеника, односно члану 2. став 1. тачка 1. Уредбе о накнадама трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника.

Другостепени суд не прихвата изложени материјалноправни закључак првостепеног суда, као и разлога дате у прилог томе, налазећи да о правима државних службеника одлучује руководилац решењем, а у другом степену жалбена комисија, сходно правилима општег управног поступка. Против одлуке жалбене комисије странка је овлашћења да покрене управни спор. Тужилац у конкретном случају није подносио писмени захтев за исплату накнаде трошкова превоза у висини месечне претплатне карте у међуградском саобраћају. Стога тужилац, по оцени другостепеног суда, није остваривао своје право на начин прописан чланом 140. Закона о државним службеницима, подношењем захтева руководиоцу државног органа у коме је запослен. Следи да је послодавац законито поступао када тужиоцу није плаћао тражене трошкове превоза, па стога нема одговорности туженог за накнаду штете у смислу члана 172.

Закон о облигационим односима. На основу изложеног, првостепена пресуда је преиначена, а тужбени захтев одбијен у целости.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужиоца указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда.

Право државног службеника на плату, накнаду и друга примања регулисано је Законом о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06), који у члану 37. став 1. и 2. прописује да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у складу са Уредбом Владе. Сагласно члановима 2. став 1. тачка 1. и 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 98/07), државном службенику се надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском превозу.

Полазећи од наведеног, Врховни касациони суд налази да је погрешан закључак другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду трошкова превоза зато што се писаним путем није обраћао руководиоцу органа, како би овај посебним решењем одлучио о траженом праву запосленог. Право запосленог на накнаду трошкова превоза није условљено подношењем писаног захтева или доказа да је запослени стварно сносио ове трошкове, како то правилно утврђује првостепени суд. Ово право је засновано на непосредној примени члана 37. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника.

Произлази да је тужени у обавези да тужиоцу накнади трошкове доласка на рад и одласка са рада у цени месечне претплатне карте на возној релацији од места пребивалишта туженог (...) до места рада (Београд). Околност да ли је руководилац органа о праву запосленог одлучивао посебним решењем не може бити од утицаја, јер се ради о праву заснованом на непосредној примени закона. Како државни орган у коме је тужилац запослен није поступао према напред наведеним одредбама закона, те није плаћао тужиоцу трошкове превоза у траженом периоду, то је тужиоцу проузрокована штета, за коју тужени одговара на основу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Висина штете одговара збиру месечних претплатних карата у спорном периоду на повратној релацији .. - Београд, који је утврђен из садржине налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, другостепена пресуда је преиначена, тако што је жалба туженог одбијена као неоснована и првостепена пресуда у целости потврђена.

У ставу другом изреке тужиоцу су према опредељеном захтеву досуђени трошкови ревизијског поступка у износу од 22.500,00 динара, за састав ревизије, применом члана 153, 154, 163. став 1. и 2. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић